

Mimořádné číslo 25. 10. 2018

ZŠ Vysoké nad Jizerou

V Školní větrník

Vydáno při příležitosti oslav 100. výročí založení republiky

V tomto zvláštním čísle nabízíme čtenářům literární i výtvarné práce žáků naší školy, které vznikly během školního projektu, který byl věnován 100. výročí založení republiky.

V 7. třídě se žáci zamýšleli nad tím, kterou osobností ze stoleté historie naší republiky by chtěli na chvíli být nebo by se s ní chtěli potkat. Vybírali také období, ve kterém by chtěli, nebo naopak nechtěli v republice žít, svoji volbu se také pokusili zdůvodnit.

Chtěl bych zažít právě 28. říjen 1918. Proč? Protože v tento den jsme se stali samostatnou republikou, chtěl bych zažít tu radost občanů po celé ČSR. Také do roku 1945 by bylo zajímavé nahlédnout, kdy skončila válka, Dříve lidé byli utlačováni Němci a v této době si konečně můžou žít v míru a klidu.

Asi jako mnoho lidí bych nechtěl žít od roku 1939 do roku 1945. Není člověk, který nezná 2. světovou válku. Skoro celá Evropa byla obsazena Němci včetně nás. Za 6 let umřelo mnoho nevinných lidí. Válku nakonec ukončily Spojené státy americké a SSSR. A na zemi začal vládnout klid.

Nejvíce bych se chtěl setkat se žijícím Dominikem Haškem, který získal v roce 1998 (Nagano) zlatou olympijskou medaili v ledním hokeji. Chtěl bych zažít ten pocit, když věděl, že to dokázali, že vyhráli, když zazněla siréna, která hlásila konec zápasu. Musel to být nádherný zápas a pocit. (Petr Chlum)

Kdy bych chtěl žít v naší republice v rozmezí od roku 1918 do roku 2018?

Vybral bych si sametovou revoluci v roce 1989. Protože skončil komunismus. Lidé měli více možností, mohli cestovat do zahraničí, mohli podnikat, měli svobodu.

Nechtěl bych žít za druhé světové války. Protože bych nedokázal žít ve strachu a utrpení, které lidé museli každý den snášet.

Chtěl bych se stát Emilem Zátopkem, abych prožil pocit pokoření světového rekordu.

(Kamil Nosál)

Chtěl bych žít v roce 1998, protože jsme vyhráli v mistrovství světa v Naganu.
A já bych byl hrdý na to, že jsem Čech.
Nechtěl bych žít v roce 1939-1945, protože byla druhá světová válka a nevinní umírali, ztratil bych rodinu.
Chtěl bych se setkat s našimi reprezentanty v hokeji po vítězství v Naganu, byl by to dobrý pocit setkat se s vítězi nad světovými týmy.

(Lukáš Kodejška)

Kdybych si měl vybrat nějaké období z let 1918-2018, ve kterém bych chtěl žít, tak v roce 1945. Musel být skvělý pocit, že konečně skončila druhá světová válka.
Nechtěl bych žít ve druhé světové válce, protože to muselo být hrozné žít ve strachu ze smrti a že se vám nevrátí otec z války.
Moc bych chtěl potkat Martina Macíka, protože je to můj nejoblíbenější sportovec – závodí v tatře big shock racing a jezdí Rallye Dakar.

(Matěj Šimůnek)

Letos si připomínáme sto let naší republiky. Chtěl bych být v době komunismu, to znamená mezi lety 1948-1989. Tato doba byla zlá, ale mě zajímá, jak to v této době chodilo.

V jaké době bych se nechtěl ocitnout?

V době druhé světové války byl, tam hlad, utrpení, ale hlavně zbraně. Kdybych tu musel být tak, se radši zahrabu do země. I když vím, že by to nešlo.

Jaká osobnost bych chtěl být?

Alexandr Dubček. Proč? Zkusil bych očekávat, že přijedou ruští vojáci. Zamezil bych jim v zabíjení. Potom bych postupně vyhladil komunismus. Víím, že bych byl nenáviděn, ale pořád lepší než Gustav Husák.

(Matěj Nesvadba)

Chtěl bych žít v roce 1982, kdy už dávno bylo po druhé světové válce. Sice byla nouze o různé potraviny a věci, ale doba byla klidnější. Chtěl bych se vžít do tehdejšího života dětí, kdy neznaly mobily a počítače. Dny trávil s kamarády pořád venku a jejich záliby byly opravdu dětsky unikátní. Například sáňkování, koulování, koupání se v řekách a různé zábavné hry.

Naopak bych nechtěl žít třeba v roce 1942, kdy probíhala 2. světová válka, protože byla strašná chudoba. Lidé často přicházeli o svá bydliště, příbuzné, rodiny a zvířata, schovávali se v různých sklepích... Byl to život plný strachu a obav, jak to s nimi vůbec dopadne, jestli to někdy skončí. Nevycházeli na ulice, náměstí, a tudíž si nemohli života naplno užívat.

(Eduard Gazda)

Nechtěla bych zažít období 1939-1945. V roce 1940 začaly němečtí vojáci budovat koncentrační tábory na území třetí říše. Tyto tábory byly například Treblinka, Dachau

a Březinka. Nejvíce lidských duší nechal Hitler popraviti v Osvětimi – Březince. Více než přes milion, sám velitel tábora Rudolf Hess mluví o ještě strašnějším čísle - třech a půl milionech zavražděných židů, Romů, tělesně postižených a vojenských zajatců. Všichni ti, kteří nesplňovali nacistickou čistotu rasy. Byly to děsivé okamžiky, ale vydržet se to snažil každý. My jsme naše budoucnost, aby se to už nikdy neopakovalo.

Chci žít právě v této době, v žhavé současnosti, protože mně osobně nic nechybí a neschází, takže jsem úplně spokojená.

Chtěla bych se setkat s osobou Anne Frank, chtěla bych se jí zeptat, co jsi myslela, když se se svou rodinou schovávala v tajné skrýši, když po prozrazení nastupovali do dobytčích vagónů, které je vezly do koncentračního tábora, jestli měla strach, když k nim domů vstoupilo gestapo. A celkově bych si s ní chtěla popovídat.

(Zuzana Nesvadbová)

Zuzce určitě odpustíme, že si nevybrala žádnou českou osobnost z období 1918-2018, protože její zaujetí pro Annu a její osud je zřejmé.

Chtěla bych žít v době Josefa Kajetána Tyla a Františka Škroupa. Chtěla bych se o nich víc dozvědět a poznat je, jací byli a jak to v jejich rodinách fungovalo, jak to zvládali, kolik toho složili a jaké měli rodiče. Jak se vůbec v této době žilo, Nechtěla bych žít v roce 1939, protože to začala 2 světová válka a já nenávidím války. Hlavně proto, že bylo příšerné, kolik lidí přišlo o život nebo byli odvečeni do koncentračního tábora, kde zažili mnoho mučení.

Člověk, kterého bych chtěla potkat, je Ema Destinová. Musela být hodně šikovná operní pěvkyně, měla překrásný hlas. Já bych chtěla zažít, kam cestovala, kam se podívala.

A také bych chtěla vědět, jestli měla hezké, nebo nehezké dětství.

(Ema Holohlavská)

Letos si připomínáme sté výročí republiky. A kdy bych z oněch 100 let chtěla žít? Já ani nevím... Jsem ráda, že žiju v téhle době a nijak bych to neměnila. Už jsem o tom párkrát přemýšlela, ale nikdy mě pořádně nic nenapadlo. Za druhé světové války rozhodně ne. Za dob komunismu? To taky ne. O každé rodinné oslavě se to probírá. Chtěla bych vědět, jaké to bylo, ale možná jen ze stroje času. V každém období chvilku a to by stačilo.

Rozhodně bych nechtěla žít za druhé světové války. Tolik lidí umřelo. Životy nevinných lidí, mužů od rodin. Ani za komunistů bych žít nechtěla. Můj dědeček na ně nadával, ale teď na ně změnil názor. Pražské jaro... dvacet jedna let okupoval naši zemi Sovětský svaz, ale na začátku proti nám šlo i Maďarsko, Bulharsko, Polsko. Sametová neboli listopadová revoluce... nebo jak lidé zvonili klíči na Václaváku. Prostě jsem ráda, že žiju teď.

A s kým bych se chtěla potkat nebo ho alespoň z dálky zahlédnout? Tak v tomhle mám jasno. Věra Čáslavská. Věra Čáslavská byla světoznámá československá gymnastka, která má sto čtyřicet medailí. Sedmkrát vyhrála olympiádu a byla nejobdivovanější osobnost celé planety. Po listopadu 1989 se stala poradkyní prezidenta. (Simona Holinová)

Letos si připomínáme sté výročí vzniku naší republiky. V jaké době bych chtěla žít? Chtěla bych žít v době, v které právě jsem, protože mám ráda sportovce, kteří žijí v této době.

Jednou bych se chtěla setkat s Veronikou Vítkovou. Chtěla bych se jí zeptat na to, jaké je to být slavnou, nebo jaké to je stát na stupních vítězů. Chtěla bych si vyzkoušet být ona, protože mě zajímá, jaké to je, když závodí.

(Kamila Václavíková)

Já bych chtěl žít v roce 2005, kdy Jágr spolu s Jiřím Šlégrem vyhráli všechny tři hlavní hokejové soutěže, já bych to mohl všechno sledovat skoro naživo.
Kdy bych nechtěl žít? V roce 1953, přímo 30. 5., kdy byl zákon o měnové reformě. A místo úspor bych měl pár korun.
A s kým bych se chtěl potkat? S E. Benešem, když oznámil dohodovým státům, že rozhodnutím z 26. 9. 1918 se ustanovila prozatímní československá vláda s T. G. Masarykem jako prezidentem.

(Jakub Pěnička)

V 9. třídě vzniklo několik prací věnovaných významným osobnostem spojeným se vznikem republiky.

Edvard Beneš

Edvard Beneš byl druhý československý prezident, politik, státník a pravá ruka Tomáše Garriguea Masaryka.

Byl hubeného, spíše menšího a drobnějšího vzhledu. V mládí měl hnědé vlasy, ovšem jak stárnul, vypadávaly mu a měnily barvu na popelavě šedou. Obočí, které mělo poměrně tmavou barvu, se tyčilo nad mírně zapadlýma očima, které byly tmavě hnědé barvy. Jeho nos byl podlouhlý, poměrně veliký a na konci širší a kulatější. Ve stáří, když už mu moc dobře nesloužil zrak, nosil kulaté černé brýle se silnými dioptriemi. Pod zmíněným nosem se upoutal knírek, který byl v mládí hnědé barvy, ve stáří ovšem zešedivěl a prořídil. Jeho ústa byla vzhledem k jeho obličeji přímo úměrně velká.

Ramena nebyla široká, byla spíše drobná a úzká. Vzhledem k jeho postavě měl nohy hubené jako špejličky, ovšem za volnými společenskými kalhoty nebylo nic poznat.

Během 1. světové války se zapojil do protirakouského odboje a pomáhal zde organizovat odbojovou organizaci Maffie, seznámil se zde s Tomášem Garrigueem Masarykem, Milanem Rastislavem Štefánikem. Na jeho práci prý měla velký vliv jeho manželka, kterou byla Hana Benešová.

Edvard Beneš měl veliké trauma z podepsání Mnichovské dohody z roku 1938 a také z února roku 1948, ale i přes tohle všechno se těšil v Evropě velké prestiži. O tomhle všem svědčí fakt, že v období mezi světovými válkami vykonal přes padesát důležitých zahraničních cest, šestkrát předsedal Radě společnosti národů a jednou byl dokonce zvolen jejím prezidentem, tento rekord se nepovedl uskutečnit kromě Beneše žádnému jinému evropskému státníkovi. Na několik let stabilizoval situaci v Evropě tím, že vytvořil Malou dohodu, ovšem toto by nedokázal bez podpory již zde jmenované Hany Benešové.

Stejně jako jeho dlouholetý přítel Tomáš Garrigue Masaryk byl poslán do exilu, kde strávil několik let.

Edvard Beneš byl ministrem zahraniční Československé republiky více jak 17 let.

(Alena Dolenská)

Karel Kramář

Byl československý politik, ministr a co je hlavní, rodák z Vysokého nad Jizerou.

Hnědé vlasy nosíval ostříhané na ježka, ale jak to bývá zvykem, čím více stárl, tím více mu bělaly. Dle mého posouzení míval bujarou kštici. Oči byly oříškově hnědé a nad nimi se vyjímal husté obočí. Nos vytvářel dojem člověka, který má vše pod kontrolou. Knírek pod jeho nosem spolu s vousy pod ústy, byly bílé jako jeho vlasy. Ústa mu nebyla vidět pod hustým knírem. Vrásky, které se mu během let vytvořily, působily moudře a starostlivě.

Karel měl vcelku vysokou a statnou postavu, ze které byl cítit respekt. Široká ramena mu dodávala nebojácný vzhled. O postavě se toho moc říct nedá, zkrátka si představte muže ve středních letech, vysokého, mužného s nohou velkou přibližně 42. V oblečení působil jako elegant, dlouhé tmavé kalhoty, košile, kravata a sako, prostě vzhled člověka, který ví, co chce.

Říká se, že byl moudrý velikán, s dobrým srdcem, trpělivý a dobrý přítel Tomáše Garrigua Masaryka.

Myslím si, že Karel Kramář byl pro naše město, ale celou zemi velmi významný. Obdivuji ho za to, co dokázal, ale hlavně za to jakou osobností byl. Zemřel v roce 1937 ve věku 77 let, ale jeho myšlenky a činy žijí dodnes.

Sláva Karlovi!

(Kristýna Dolenská)

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

Tomáš Garrigue Masaryk byl filozof, pedagog a první československý prezident. Říká se, že byl velice vzdělaný, skromný, velmi pracovitý, pečlivý a hlavně člověk, který hodně přemýšlel nad věcmi - ať už politickými nebo všedními. Rád poznával nové lidi, na tuto skutečnost poukazuje i jedna věta či citát z knihy: „Snad nic není pro politiku, ale i pro život tak důležité jako poznávat lidi.“

Tomáš Garrigue Masaryk byl sedmnáctkrát navržen na Nobelovu cenu míru. Parlament mu udělil titul President Osvoboditel. Lidé ho obdivovali a měli rádi.

Jeho postava byla hubená, ale nepříliš vysoká, měřila pouhých 168 centimetrů. T. G. Masaryk vypadal jako statný muž, který se se vším popere, avšak jeho postava není moc zobrazována na fotografiích. Myslím si, že když byl mladý, míval husté tmavě hnědé vlasy, ovšem to nikdo neví, z dochovaných fotografií ho známe jenom se šedými vlasy. Když pomalu stárnul, vlasy mu řídly, postupně padaly a šedivěly, většina mu zůstala jenom na vršku a bocích hlavy. Jeho čelo bylo vysoké, ale to spíše až ve stáří, hlavně kvůli řídnutí vlasů na vršku hlavy. Obočí měl husté a v mládí tmavé, ale postupně mu šedlo. Oči působily tmavě hnědým dojmem, neodmyslitelně k němu patřily kulaté brýle. Trochu mi připadá, že jsou jeho brýle podobné brýlím Harryho Pottera. Za nos se stydět nemusel, měl krásný nos, veliký asi tak akorát. Knírek s vousy ve stáří působily jako bělavý sníh. Jak můžete na fotografiích vidět, většinou se tvářil vážně a nešťastně, ale ve skutečnosti to byl veselý člověk. Dle

mého usouzení měl krásný a bezstarostný život, ale být to tak nemusí, soudím podle krásné pleti bez vrásek.

Kolem sebe měl spoustu hodných a dobrých lidí, kteří mu pomáhali - ať už v osobním nebo profesním životě. Asi proto se taky dožil vysokého věku, když na nic nebyl sám. Většinou nosil dlouhý kabát až ke kolenům společně s černým kloboučkem, nějakou uniformu a kalhoty a sváteční oblek s bílou nebo černou košilí. Jeho dobrým přítelem byl Edvard Beneš, se kterým trávil hodně času svého života, dokonce spolu začali pracovat v emigraci ještě společně s Milanem Rastislavem Štefánikem. Určitě se někdy stýkal i se svým přítelem Karlem Kramářem, dokladem jsou některé jejich společné fotografie.

Obdivuji ho za jeho výkon a proslavení se v životě, to jen tak někdo nedokáže. Každý už o něm určitě někdy slyšel a udělal si na něho svůj vlastní názor, a jestli neslyšel, tak ho to nemine, mluví se o něm dost často. Určitě se s ním v životě „setkáte“ ať už ve škole, na bankovce nebo úplně jinde. A nebudete litovat!

(Tereza Šilhánová)

Autory všech výtvarných prací uveřejněných v tomto čísle jsou žáci naší školy. Jsou výstupem celoročního školního projektu ke 100. výročí vzniku republiky, který bude ukončen právě v těchto dnech.

V první fázi jsme se zapojili i do městských oslav. Děti vyrobily butony (placky) s nejrůznějšími motivy vztahujícími se k naší zemi, které našly své uplatnění právě mezi návštěvníky městských oslav. Dále jsme připravili výstavu výtvarných prací, která byla umístěna v přízemí městského úřadu. Některé z nich vznikaly i v rámci dalších soutěží, kam jsme zaslali příspěvky našich žáků. V soutěži Má vlast jsme získali i dvě ocenění pro dívky z 8. ročníku, žáci 4. třídy se účastnili soutěže Krásná jako kvítka je ta země..., žáci 8. ročníku se účastnili se svými návrhy bankovek soutěže vyhlášené ČNB k 100. výročí měny. Malí zpěváci z 1. stupně nacvičili národní písně, některé budou součástí kulturního vystoupení při školních oslavách. Některé třídy si také s průvodcem prohlédly legiovlak (či spíše jeho repliku) na

turnovském nádraží. Probíhají besedy, např. Staleté kořeny (mapování tradic a hodnot, na kterých vznikala republika), promítání filmových týdeníků z roku 1968 s průvodním slovem M. Fügnera. Navázali jsme spolupráci s naším bývalým žákem, který se zaměřuje na vojenskou historii a připravuje pro děti besedu s ukázkami uniforem z různých období republiky. V rámci projektu probíhá mapování válečných pomníků ve spádové oblasti, porovnávání toho, jak se změnila místa, kde žijeme. Výsledky naší práce jsou prezentovány právě 25. 10 2018 na školní oslavě vzniku republiky. Součástí programu je i kulturní vystoupení, které doplní i nácvik pohybové skladby v duch sokolských sletů, dílničky, historická kavárna a mnoho dalšího. Ke spolupráci jsme přizvali i Vlastivědné muzeum a za zapojení děkujeme i některým rodičům. Věříme, že se vám, návštěvníkům, bude naše malá oslava velkého výročí líbit.

Program školní oslavy (sál školy):

- 14. 00 – kulturní vystoupení žáků školy
- 15. 00 – FÜGNERFILM uvede dva unikátní týdeníky ze srpna 1968 a film „1932“ (zvukový amatérský film z let 1932 – 1946)
- 16. 00 – povídání pana Dědovského z Vlastivědného muzea ve Vysokém o událostech a osobnostech roku 1918 spjatých s našim městem (spojeno s promítáním historických fotografií)
- 17. 00 – vlastivědná procházka po Vysokém ve stopách událostí roku 1918 (sraz účastníků ve vstupní chodbě školy)

Doprovodný program:

- Výstava výtvarných prací žáků školy na téma Naše republika
- Výstava výstupů školního projektu věnovaného výročí vzniku republiky
- Dílničky v národních barvách pro každého – výroba náramků, stromečků, odznaků...
- Historická kavárnička
- Různé soutěže, kvízy po celou dobu trvání program

I tyto výroční hrníčky vytvořili žáci naší školy a je možné je zakoupit v historické kavárničce v den oslav 25. 10. 2018.

